

Edukacja w Krakowie

poradnik
dla
obcokrajowców

W stolicy Małopolski można uczyć się **w szkołach miejskich**, a także tych prowadzonych przez osoby prywatne, stowarzyszenia i związki wyznaniowe. Samych tylko **szkół samorządowych** jest **ponad 400**, a uczą się w nich **więcej niż 140 tys. uczniów**.

Oznacza to, że gdyby uczniowie tych szkół zechcieli utworzyć odrębne miasto, to **pod względem liczby ludności byłoby ono drugim po Krakowie**, najbardziej zaludnionym miastem całej Małopolski.

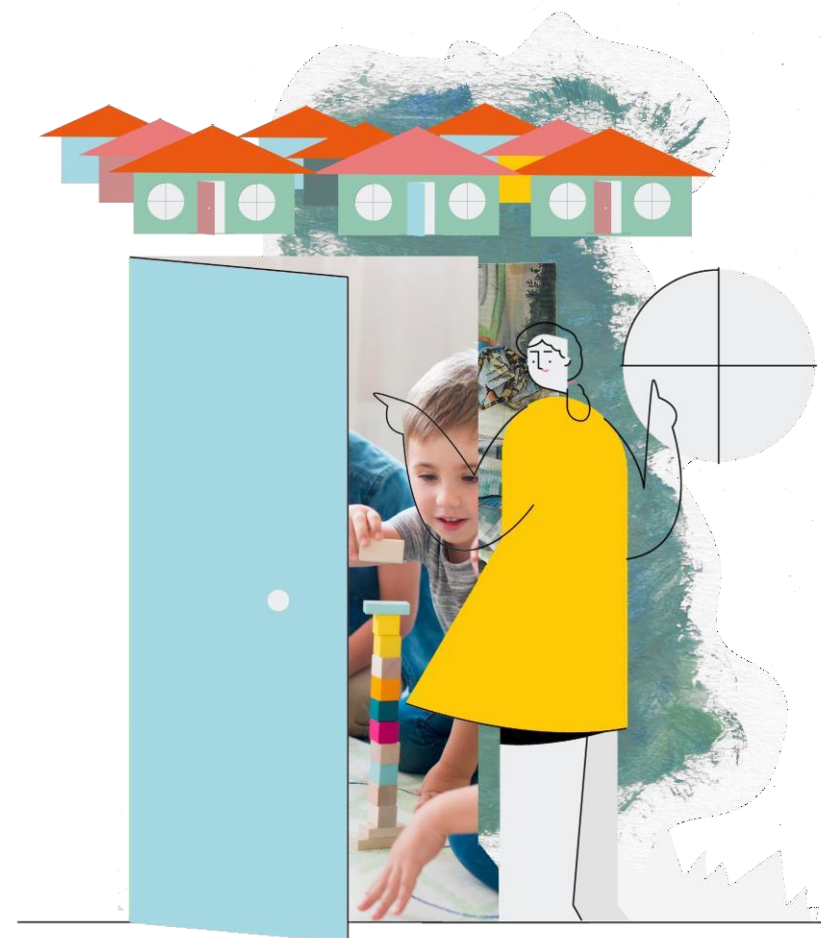
Wielu z nich to uczniowie, którzy **przyjechali do Krakowa z różnych państw świata**, także całkiem niedawno.

Dlatego władze Krakowa podejmują coraz więcej działań, aby uczniowie czuli się w naszym mieście **coraz bardziej komfortowo**.

Wiele z tych inicjatyw dotyczy **edukacji**, do której **bezpłatny dostęp mają wszystkie dzieci i młodzież**, co gwarantuje im najważniejsze źródło prawa w naszym kraju, jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Kwestie te reguluje też Konwencja o Prawach Dziecka oraz inne dokumenty o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Prawo do wiedzy i edukacji jest bowiem **fundamentalnym prawem człowieka**. Dlatego mają do niej równe prawo dzieci urodzone w Polsce, jak i te przybywające do Krakowa z zagranicy.

Warto podkreślić, że uczniowie pochodzący z zagranicy – dokładnie tak jak uczniowie polscy – korzystają z bezpłatnej nauki i opieki w publicznych przedszkolach i szkołach podstawowych (w tym także artystycznych) **do ukończenia 18. roku życia lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej** (liceum, technikum, szkoła branżowa I stopnia).

Zarówno korzystanie z nauki i opieki, jak i rekrutacja do publicznych szkół i przedszkoli, odbywają się **na takich samych warunkach jak dla obywateli polskich.**

Natomiast w przypadku kontynuacji nauki **w publicznych szkołach dla dorosłych, a także branżowych szkołach II stopnia**, szkołach policealnych, artystycznych, kolegiach pracowników służb społecznych czy też możliwości kształcenia ustawicznego proponowanych w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, cudzoziemcy uczą się co do zasady odpłatnie, a wysokość opłat oraz ich sposób ustalają dyrektorzy poszczególnych szkół.

Bezpłatne nauczanie dotyczy jednak:

- obywateli państw członkowskich UE, państwa członkowskiego EFTA lub Konfederacji Szwajcarskiej, a także członków ich rodzin posiadających prawo pobytu lub prawo stałego pobytu,
- osób pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji,
- osób, którym udzielono zezwolenia na pobyt stały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- osób posiadających ważną Kartę Polaka,
- osób, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych,
- osób, którym nadano status uchodźcy, oraz członkowie ich rodzin,
- osób posiadających zgodę na pobyt tolerowany,
- osób, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych, oraz członkowie ich rodzin,
- osób, którym udzielono ochrony uzupełniającej, oraz członkowie ich rodzin,
- osób korzystające z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- osób, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- osób, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt czasowy (w związku z okolicznością, o której mowa w art. 127, art. 159 ust. 1, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach),
- osób, które ubiegają się o udzielenie ochrony międzynarodowej, oraz członkowie ich rodzin,
- osób, które posiadają kartę pobytu z adnotacją "dostęp do rynku pracy", wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z tego obowiązku mogą być także zwolnieni stypendyści otrzymujący stypendia przyznane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz stypendyści organu prowadzącego daną szkołę lub dyrektora szkoły lub placówki.

Jakie jeszcze wsparcie otrzymują bezpłatnie uczniowie z innych państw?

Aby wspomóc dzieci pochodzące z innych krajów w funkcjonowaniu w rzeczywistości szkolnej, Miasto Kraków oprócz różnego rodzaju **inicjatyw realizowanych na przykład przez dyrektorów szkół i nauczycieli**, gwarantuje również **wsparcie wynikające z przepisów ogólnokrajowych**.

W szkołach mogą powstawać chociażby **specjalne oddziały przygotowawcze dla uczniów z innych państw** – zarówno dla obcokrajowców, jak i obywateli Polski powracających z zagranicy. Okres nauki w takim oddziale jest dostosowany do postępów ucznia i jego możliwości. Może zostać skrócony lub przedłużony, jeśli uczeń nie jest jeszcze gotowy, aby zacząć naukę w szkole wraz z koleżankami i kolegami z Polski. Dzieci i młodzież otrzymują w nim wsparcie ekspertów, którzy pomagają nie tylko w nauce polskiego, ale również w odnalezieniu się w realiach szkoły.

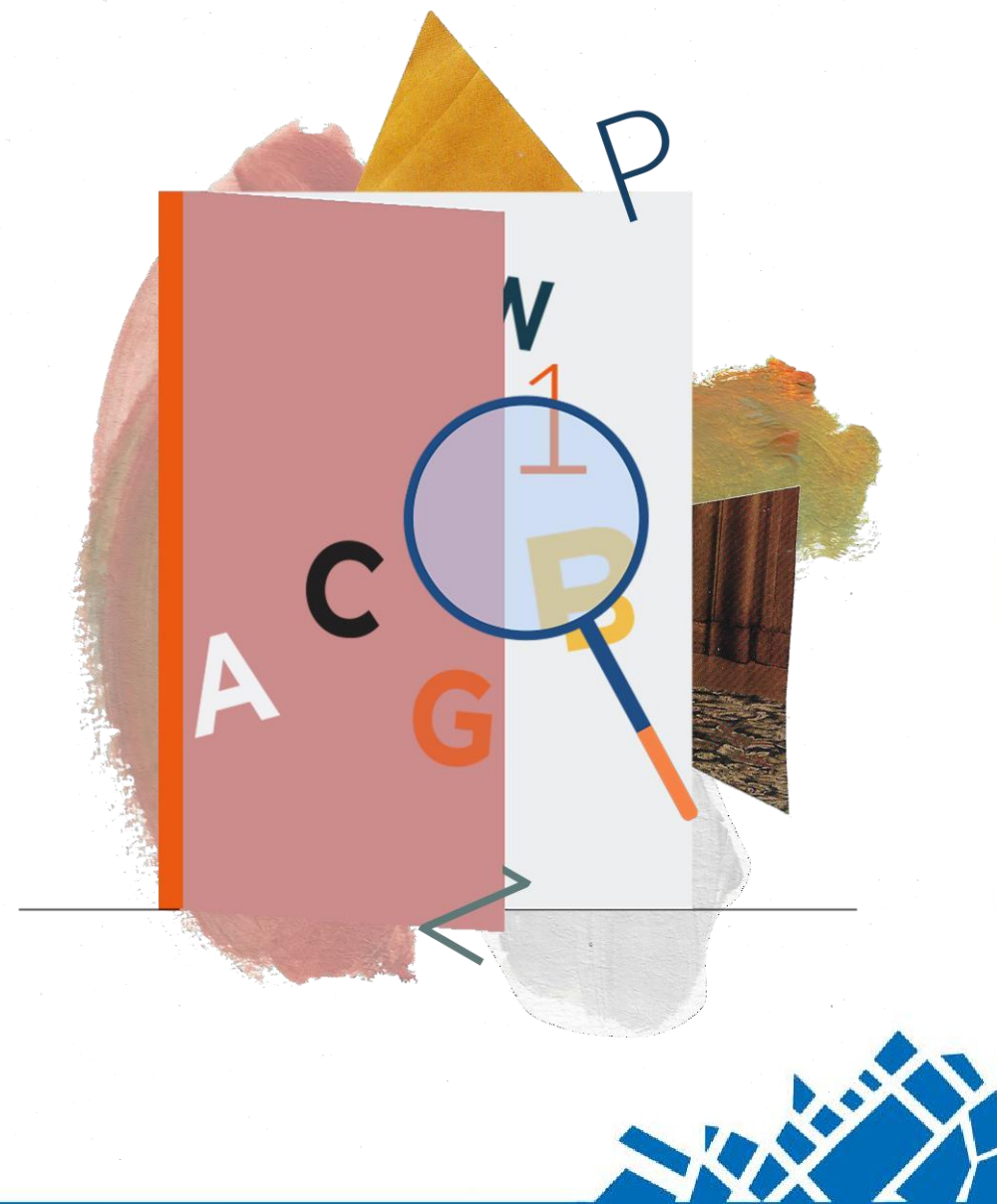
Po ukończeniu nauki w oddziale przygotowawczym, w przypadku dalszych problemów z odnalezieniem się w rzeczywistości szkolnej lub po prostu – w nowym mieście, **wsparcia udzielają regularnie także pedagodzy i psychologowie szkolni.**

Pomoc można otrzymać w samorządowych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, których w naszym mieście działa aż osiem.

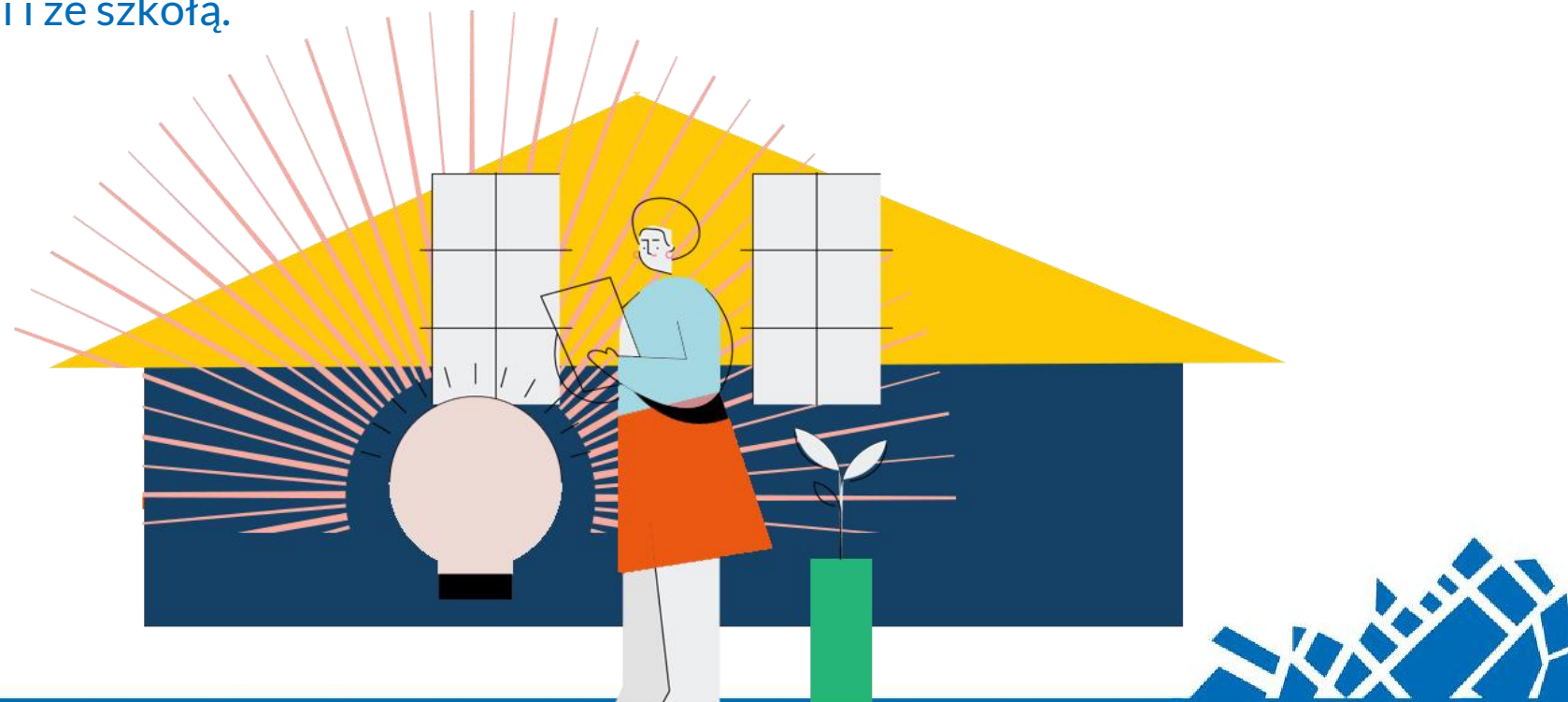

Uczniowie, którzy nie uczęszczali do oddziału przygotowawczego lub uczęszczali, ale nadal **nie znają jeszcze języka polskiego na właściwym poziomie**, mogą korzystać z **dodatkowych, bezpłatnych zajęć z tego języka**. Odbývają się one w wymiarze minimum dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Zajęcia organizuje organ prowadzący szkołę, a dodatkowych informacji w tej kwestii udzielają dyrektorzy szkół.

Uczniowie mogą korzystać również z **dodatkowych zajęć wyrównawczych** – jest to możliwe przez dwanaście miesięcy w wymiarze jednej godziny lekcyjnej tygodniowo z danego przedmiotu. Łączny wymiar godzin dodatkowego języka polskiego i zajęć wyrównawczych, zgodnie z przepisami, nie może przekroczyć pięciu godzin tygodniowo dla danego ucznia.

Dodatkowo, również **przez okres 12 miesięcy**, cudzoziemców podlegających obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki **może wspomagać osoba władająca językiem kraju pochodzenia cudzoziemca, zatrudniona przez dyrektora szkoły jako pomoc nauczyciela**. W szkołach zatrudnia się też **asystentów międzykulturowych**. Udzielają oni uczniom nieznającym w sposób wystarczający języka polskiego pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym oraz współdziałają z ich rodzicami i ze szkołą.

Nauczyciele, chcący podnosić swoje kompetencje w zakresie **edukacji wielokulturowej** – która jest uznawana przez Miasto Kraków za kierunek priorytetowy – mogą brać udział w studiach podyplomowych lub kursach podnoszących ich kwalifikacje, otrzymując **aż 95 proc. dofinansowania z miejskiej kasy!**

Dodatkowych informacji udziela Wydział Edukacji i Projektów Edukacyjnych UMK pod numerem telefonu (12) 616 52 52.

Wsparcie jest oferowane również uczniom, którzy będą zdawać **egzaminy zewnętrzne** takie jak **egzamin ósmoklasisty** lub **maturalny**.

Dla uczniów, którym poziom znajomości języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu, przygotowano ułatwienia. Do obu egzaminów można przystąpić w sposób dostosowany dla konkretnego ucznia – proponowana pomoc to chociażby odrębne arkusze egzaminacyjne (w przypadku egzaminu ósmoklasisty).

W przypadku egzaminu ósmoklasisty i maturalnego, uczniowi nieznającemu wystarczająco języka polskiego, może zostać wydłużony czas na przeprowadzenie egzaminu.

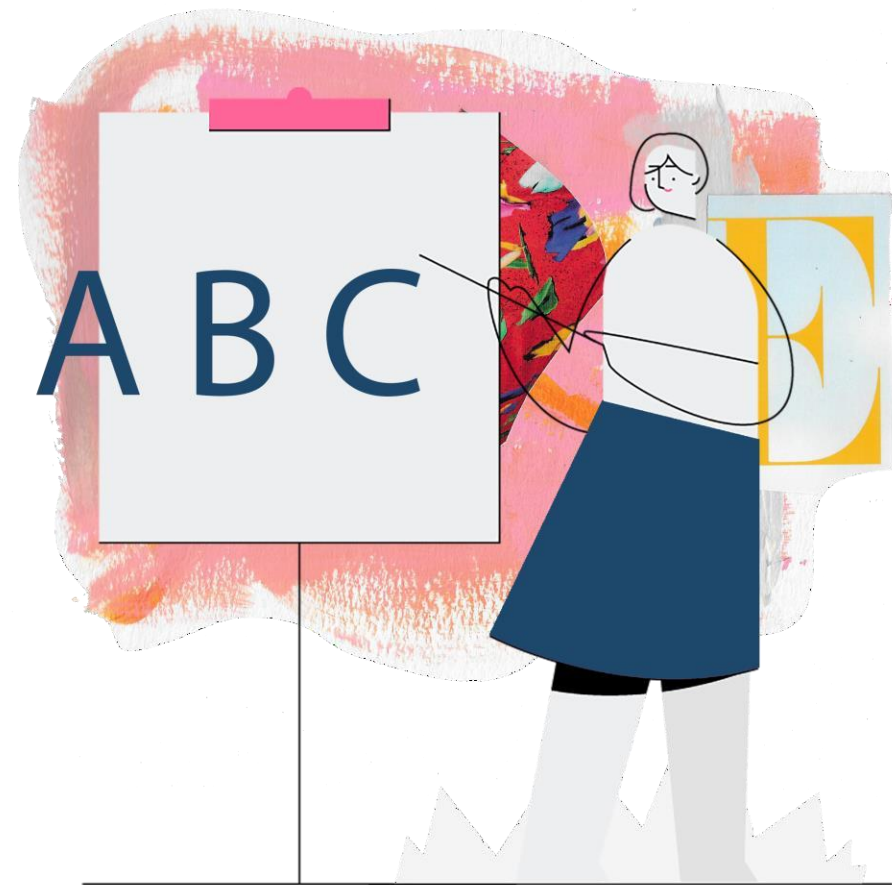

Należy jednak pamiętać o konieczności wcześniejszego uzyskania **pozytywnej opinii rady pedagogicznej szkoły**, a szczegółowych informacji w tej kwestii może również udzielić dyrektor szkoły.

Toniemal oczywiste, że każdy po przyjeździe do nowego kraju, tęskni nie tylko za rodzinnym domem, ale również **kulturą ojczystego kraju**.

Dlatego placówki dyplomatyczne, konsularne lub stowarzyszenia kulturalno-oświatowe mogą organizować specjalne zajęcia z języka i kultury. Na tego typu zajęcia, które są prowadzone w wymiarze pięciu godzin lekcyjnych tygodniowo, powinno jednak zgłosić się co najmniej siedem osób.

Szerokie działania skierowane do uczniów należących do ukraińskiej mniejszości narodowej prowadzi m.in. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 12 w Krakowie.

Towłaśnie w tej szkole, znajdującej się przy al. Kijowskiej, działa międzyszkolny zespół nauczania języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej. Jego celem jest podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej uczniów, a w szczególności nauka języka oraz własnej historii i kultury.

W publicznych przedszkolach i szkołach na podstawie obowiązujących przepisów odbywa się także **nauczanie religii/etyki**. Jednak jeżeli na naukę danego wyznania lub wyznań wspólnie uczących zgłosi się mniej niż siedmiu uczniów, w porozumieniu z właściwym kościołem lub związkiem wyznaniowym, organizowana jest nauka religii w grupie międzyszkolnej lub pozaszkolnym punkcie katechetycznym.

Uczniowie, którzy chcieliby uczyć się własnej religii w punkcie katechetycznym, więcej informacji mogą uzyskać w Wydziale Edukacji i Projektów Edukacyjnych UMK pod numerem telefonu (12) 616 52 47 lub u dyrektora szkoły.

Dodatkowe informacje na temat oferty Miasta Krakowa kierowanej do cudzoziemców można znaleźć na stronie otwarty.krakow.pl, która jest prowadzona w czterech językach: [po polsku](#), [angielsku](#), [rosyjsku](#) i [ukraińsku](#).

Zachęcamy również do korzystania z usług **Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w Krakowie**, w którym można skorzystać między innymi z bezpłatnej pomocy prawnej, wsparcia psychologicznego oraz usługi tłumaczy i asystentów cudzoziemskich. Więcej informacji znajduje się [tutaj](#).

Dzieci i uczniowie obcokrajowcy oraz ich rodzice lub opiekunowie mogą uzyskać pełną informację na temat oferty edukacyjnej w Krakowie i wsparcia w adaptacji do polskiego systemu oświaty w Centrum Informacji Edukacyjnej dla Dzieci z Doświadczeniem Migracji działającym przy Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi w Krakowie, ul. Zabłocie 23/11, tel. 664 709 370, email: ciem@mjo.krakow.pl

